

KAUNIAISTEN LUKIO

Lukuvuosiarviointi 2015-16

1. Koulun visio ja strategia

“Opiskelija löytää oman oppimispolkunsu yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia luovassa oppimisympäristössä ja kasvaa aktiiviseksi kansalaiseksi jatko-opintoihin ja työelämään.”

Lukion tulevaisuuseraporttiin 2013 pohjautuva visio on toiminut Kauniaisten lukion ohjenuorana lukuvuonna 2015-16 ja koulu on toiminut opiskelijakeskeisesti kasvun ja oppimisen tukemiseksi. Kauniaisten lukio on pystynyt tarjoamaan runsaan kurssitarjonnan sekä hyvät ohjauspalvelut opiskelijoiden oman suuntautumisen tukemiseksi.

Visioon perustuva lukuvuoden 2015-16 painotus on ollut OPPIMISPOLUT.

2. Kalenterin tapahtumien toteutuminen

Lukuvuosisuunnitelmassa mainitut kalenteritapahtumat toteutuivat suunnitellusti, joskin joidenkin tapahtumien päivämäärät siirtyivät toisiin päiviin ja esim. opettajien yt-ajan käyttöä maanantaisin suunnattiin kulloinkin ajankohtaisiin asioihin.

3. Oppimistulokset

Lukion menestyminen ylioppilaskirjoitusten puoltoäänien perusteella mitattuna nousi selvästi ja korreloi siten ikäluokan -13 sisäänpääsykeskiarvojen keskiarvon kanssa. Valtakunnalliset vertailut eivät ole vielä valmistuneet tätä kirjoittaessa. Kaikille pakollisessa äidinkielessä jäätiin valtakunnan keskiarvon alle, mikä heikentää koko koulun tulosta. Äidinkielen opetuksessa jouduttiin kesken lukuvuoden pitkäaikaisiin sijaisjärjestelyihin, millä on ollut jonkin verran vaikutusta abiturienttien viimeisten kurssien opiskeluun. Koulusta valmistuu tänä keväänä lähihistorian paras ylioppilas, jonka yo-todistuksesta löytyy kuusi laudaturia ja yksi eximia.

Kauniaisten lukiosta valmistuu 4.6. 118 ylioppilasta eikä yhtään opiskelijaa reuttanut. Tämä tarkoittaa sitä, että lukio suoritetaan täällä kolmessa vuodessa. Neljännelle opiskeluvuodelle jatkaa vain 2 opiskelijaa. Naapurilukioihin verrattuna yli kolmen vuoden suorittajien määrä on erittäin vähäinen. Valitettavasti tämä heikentää jonkin verran Kauniaisten lukion yo-tilastosijoituksia, koska heikoimmat kirjoittajat siirtyvät useassa muussa koulussa syksyyn eivätkä näy kevään tilastoissa.

4. Koulu osana lähiympäristöä

Gymnasiet Grankulla samskolan kanssa yhteisiä kursseja olivat perinteinen Lapin-kurssi sekä hyvin onnistunut tandem-opetuksen kokeilu toisen kotimaisen kielen opetuksessa kahdella

kurssilla. Kehitysmaiden maantieteen kurssi Keniassa onnistui erinomaisesti ja tuotti tuloksena myös kehitysmaakasvatusta käsittelevän julkisen opetusmateriaalin PedaNet-alustalla. Yhdessä isännöity taiwanilaisen kouludelegaation vierailu johti myös siihen, että alettiin valmistella yhteistä opiskelijavaihtoa Taiwaniin lukuvuodeksi 2016-17. Yhteistyötä on ylläpidetty myös mm. liikunnassa sekä tieto- ja kouluhallintoon liittyvissä kysymyksissä. Yhteistyötä tehtiin konkreettisesti myös syksyn yo-kirjoitusten valvonnassa.

Muita kauniaislaisia yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. seurakunta, kansalaisopisto ja kunnan nuorisotoimi. Lukion edustajat osallistuivat kaupungin yhteisiin projekteihin, kuten Koko Hela Graniin ja opiskelijahuoltoon ja -ohjaukseen liittyviin hankkeisiin. Keväällä käynnistettiin lukion johdolla valmistelu kaikille Kauniaisten kouluille yhteisestä Ainakin 110 talenttia -hankkeesta, jonka tarkoituksena on nostaa esille positiivisella tavalla eri alojen nousevia kykyjä kouluista. Hanke liittyy Kauniaisten 110 v -juhlavuoteen.

Kasavuoren koulukeskuksen saneeraus on vaatinut paljon yhteistyötä Kauniaisten kaupungin organisaation sisällä sekä saneerausta toteuttaneiden yritysten kanssa. Lukion ykkösvuoden opiskelijat opiskelivat onnistuneesti Mäntymäen alakoululla kahden jakson ajan. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten tekniset valmistelut on hoidettu yhdessä kaupungin yhdyskuntatoimen kanssa.

Yhteistoiminta vanhempien kanssa on tapahtunut perinteisellä tavalla vanhempainilloissa, joita on ollut kolme kappaletta lukuvuoden aikana. Kerran jokaisessa jaksossa ilmestynyt jaksotiedote on levinnyt koteihin sähköpostitse ja Wilman kautta. Koulun kotisivujen kautta on jaettu informaatiota ajankohtaisista asioissa. Wilma on toiminut tärkeänä kanavana yhteydenpidossa opiskelijoihin jahuoltajiin. Avointen ovien päivä oli lauantaina 9.1., jolloin huoltajat pystyivät tutustumaan koulun toimiessa normaalin lukujärjestyksen mukaan.

Kauniaisten lukio on osallistunut Espoon toisen asteen koulujen yhteiseen kurssitarjontaan, jonka avulla opiskelijat ovat voineet valita itselleen kursseja myös toisista oppilaitoksista. Kurssien hakeminen yhteistarjonnasta on rajoittunut yksittäistapauksiin mutta Kauniaisten lukion turvakurssi on edelleen suosittu espoolaisten opiskelijoiden keskuudessa. Rehtori on osallistunut Espoon seudun toisen asteen yhteistyöhön lukioiden tiedotuksen ja markkinoinnin osalta.

Yrittäjyys–aihekokonaisuuden hengessä tehtiin yhteistyötä paikallisiin yrityksiin, erityisesti Lukiolaisen bisneskoulun ja GraniWorks -opiskelijayrityksen kautta. Kaupunki sekä paikalliset yritykset ja yksityiset hyödynsivät kiitettävästi GraniWorksin välittämää lukiolaistyövoimaa.

Paikallista oppimisympäristöä hyödynnettiin lukion toiminnassa monella tavalla, mm. opiskelijoiden vierailut taidenäyttelyissä, teatterissa, kirkoissa ja vieraiden uskontojen pyhäköissä. Vieraita 'ulkomaailmasta' nähtiin monessa yhteydessä, mm. historian kursseilla ja puhujina juhlissa.

Korkea-asteen oppilaitosten kanssa on tehty vilkkaasti yhteistyötä. Lukuisat eri oppilaitoksia edustavat henkilöt ovat käyneet esittelemässä omaa oppilaitostaan opinto-ohjauksen oppitunneilla. Opinto-ohjauksessa sekä muissa oppiaineissa, kuten fysiikassa, biologiassa, historiassa, uskonnossa ja äidinkielessä on tehty vierailuja Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston ja ammattikorkeakoulujen laitoksiin. Kaikki abiturientit osallistuivat Koe kampus -päivään 29.10., jolloin opiskelijat pystyivät valitsemaan itseään kiinnostavan kohteen yliopiston kampuksista. Lukiolaisen bisneskoulun yhteydenotot ovat suuntautunut paitsi suomalaisiin korkeakouluyksiköihin myös esim. Lontoon kaupallisen alan korkeakouluihin.

Yhteistyöhankkeissa oli korkea-asteen oppilaitoksia kumppaneina Grani Green Campus -hankkeessa Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Kehitysmaantieteen kurssin Kenia -hankkeessa Helsingin yliopiston Maantieteen laitos Forssan lukio. Lukiolaisen bisneskoulun

suunnittelussa ja GraniWorks-yrityksen brändin luomisessa on toiminut apuna konsultti Maria Sipilä. Sipilän kautta on syntynyt useita yhteyksiä korkea-asteen oppilaitoksiin kuten Aalto -yliopistoon, yrityksiin (mm. Rovio) ja start up -hautomoihin. Liiketaloutta ja yhteiskunnallisia aineita painottavat lukiot yhdistyivät keväällä Bridge -verkostoksi ja laativat yhteisen oppimisympäristöjen kehittämishakemuksen Opetushallitukselle. Verkostossa on mukana Kauniaisten lukion lisäksi Lauttasaaren lukio, Kulosaaren lukio, Munkkiniemen lukio, Töölön lukio ja mahdollisesti lukiot Lahdesta ja Sulkavalta.

5. Kansainvälisyys koulun toiminnassa

Kauniaisten lukio on viettänyt kansainvälistä lukuvuotta seuraavissa merkeissä:

- MEP (Model European Parliament) -toimintaan osallistui opiskelijoita neljään eri tapahtumaan lukuvuoden aikana, Berliinissä, Oslossa, Riiasa ja Budapestissa. Kaksi lukion opettajaa vuorotteli Mep-Budapestin Suomen delegaation ohjaajina.
- Kauniaisten lukion Erasmus-opiskelijavaihdon kohteena oli tänä vuonna Ridderkerk Hollannissa. Kaksi opettajaa osallistui Erasmus-suunnittelukokoukseen lokakuussa Wuppertalissa, Saksassa.
- Kaupunkihistorian kursseja toteutettiin sekä Berliinissä että Barcelonassa.
- Fysiikan opiskelijat kävivät yhdessä Kouvolan lyseon lukion kanssa Cernissä Sveitsissä Cern S'Cool Lab -ohjelmaan kuuluvalla vierailulla toukokuussa.
- Vaihto-oppilaita oli koulussamme tänä lukuvuonna 2 - Saksasta ja Ranskasta. Oman koulun opiskelijoita oli muissa maissa vaihto-opiskelijoina 15.
- Kehitysmaiden maantieteen kurssia alettiin toteutettiin yhdessä GGs:n kanssa tammikuulle 2016.
- Avaruusfysiikan ja englannin teemaopintokurssin suunnittelu Floridaan aloitettiin. Tarkoitus on toteuttaa matka huhtikuussa 2017.
- Taiwanilainen opetusalan delegaatio vieraili koululla sekä GGs:ssa elokuussa. Vierailu johti opiskelijavaihdon suunnitteluun Taipeihin lukuvuodelle 2016 - 17.
- Lukion opiskelijahuoltoryhmä tutustui Tallinnassa Harjun erityiskoulun toimintaan vierailulla huhtikuussa.
- Ykkösvuoden opiskelijoille järjestettiin kansainvälisyyspäivä 29.10., jolloin koulun entisiä opiskelijoita kutsuttiin kertomaan kielten ja kansainvälisyyden merkityksestä heidän opiskelussaan. Osa tervehdyksistä saatiin ulkomailta käsin.

Kansainväliset yhteistyön muodot ovat toimineet hyvin ja keränneet niissä mukana olleilta opiskelijoilta positiivisia arvioita. Kansainvälisyyttä on tuotu koulussa esille kv-toiminnassa olleiden opettajien oppitunneilla sekä mm. päivänavauksien kautta.

6. Työyhteisön osaaminen

Lukuvuoden yksi suurimpia haasteita oli lukion opetussuunnitelmien uudistaminen nopeassa tahdissa. Opetushallitus vahvisti perusteet vasta lokakuun lopussa 2015 ja uusien ops:ien tuli valmistua siten, että ne ovat valmiina koulun alkaessa 2016.

Yksi opetussuunnitelmatyön osa oli Lukiolaisen bisneskoulu -painotuksen kehittäminen ja valmistelu siten, että painotus voidaan aloittaa seuraavan ikäluokan aloittaessa elokuussa 2016. Prosessi tuotti monta muutakin asiaa, kuten uudet logot lukiolle ja GraniWorksille sekä uudenlaista koulun markkinointia sosiaalisessa mediassa. Työyhteisö ajankäyttö opetuksen ulkopuolella on siten suuntautunut ops-työhön ja siihen liittyvään kehittämiseen.

Uuden opetussuunnitelman yksi uusia ulottuvuuksia on teemaopinnot ja ilmiöpohjaisuus, joilla tavoitellaan opiskelijoiden ajattelun kehittämistä yli oppiainerajojen sekä eri aineiden opettajien

yhteistyön laajentamista. Työyhteisö päätti toteuttaa teeman seuraavan lukuvuoden aikana järjestettävän ilmiöviikon kautta.

Keväällä opetusministeri julkisti tuntijakokokeilun, jonka tarkoituksena on antaa opiskelijalle suurempi valinnanvapaus pakollisten reaaliaineiden kurssien määrää rajoittamalla. Kauniaisten lukio haki ja myös valittiin kokeiluun 27 muun lukion ohella. Kokeilu antaa mahdollisuuksia opiskelijoille hyödyntää lukiolaisen bisneskoulun kurseja sekä erikoistua paremmin haluamiinsa reaaliaineisiin. Kokeilu mahdollistaa paremmin erikoistumisen myös kieliin ja taito- ja taideaineisiin.

Kouluttautumisessa ja kehittämisessä toinen hallitseva tema on edelleen ollut siirtyminen kohti sähköisiä ylioppilaskirjoituksia, koska ensimmäiset sähköiset yo-kokeet ovat edessä syksyllä 2016. Kaikki opiskelijat käyttävät henkilökohtaisia tietokoneita opiskelussa ja sähköistä oppimateriaalia ja sähköistä arviointia hyödynnetään laajalti. Sähköistä arviointia Ylioppilastutkintolautakunnan käyttämällä Abitti-järjestelmällä on opeteltu lukuvuoden aikana ahkerasti.

Oppimisympäristöön liittyvät kysymykset ovat olleet esillä useaan otteeseen, liittyen koulukiinteistössä menossa olevaan saneeraukseen sekä koulutoimen oppimisympäristön kehittämiseen. Oppimisympäristön kehittämishakemuksia on tehty mm. Hundred 100 - projektista että OPH:n oppimisympäristörahoista. Lukio haki myös kansalliseen lukioiden kehittämisverkostoon mutta haun tulos ei ole vielä selvillä.

Koulussa on onnistuttu lisäämään opiskelijoiden panosta työyhteisön osaamisessa. Tänä lukuvuonna ovat olleet esillä erityisesti oppilaskunnan hallitus sekä GraniWorks - opiskelijayrityksen hallitus. Opiskelijoiden edustajat ovat käyneet esittelemässä ajatuksiaan tiimi- ja opettajainkokouksissa sekä toteuttaneet itse suunnittelemaansa hankkeita ja tapahtumia..

Työyhteisön omia sisäisiä koulutuspäiviä on ollut enemmän kuin aiempina vuosina, kuusi päivää, lähinnä ops-prosessin vuoksi. Myös muita teemoja on käsitelty, mm. suunnittelua, arviointia, ryhmänohjausta ja ryhmäyttämistä. Pekka Peura oli luennoimassa opettajille uudeltaisista tavoista arvioinnissa ja opiskelijan itseohjautuvuuden tukemisessa oppimisessa. Lisäksi on ohjelmassa on ollut omia workshoppeja esim. Abitti-järjestelmän käytöstä. Tulevat ykkösvuoden ryhmänohjaajat osallistuivat ryhmänohjauskoulutukseen ja osa opettajista kävi kahden päivän ensiapukoulutuksen.

Opettajat, rehtori sekä opiskelijahuoltoryhmän ja ops-työryhmän edustajat ovat käyneet lisäksi omaan erikoisalaansa liittyvissä koulutuksissa. Yksi matematiikan opettaja on mukana pohjoismaisessa matematiikan Geogebra-työryhmässä, jossa tehdään ohjelmaa hyödyntävää oppimateriaalia yhteiseen käyttöön. Rehtori ja apulaisrehtori osallistuivat suomenkielisen koulutoimen Deep Lead -johtajakoulutukseen ja apulaisrehtori vielä tämän lisäksi Jeat-oppisopimuskoulutukseen.

7. Opiskelijan ohjaaminen ja tukeminen

7.1. Opiskelijoiden ohjausjärjestelmä

Opiskelijoiden ohjausjärjestelmä toimi lukuvuosisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Opinto-ohjaaja Eeva Appelqvist oli vastuussa toisen, kolmannen ja neljännen vuoden opinto-ohjauksesta. Lisäksi Mari Lähdesmäki ja hänen sijaisensa Henri Huovinen vastasivat ensimmäisen vuositasen opinto-ohjauksesta.

Opinto-ohjaus jakautui suunnitellusti yhteiseen ja yksilölliseen osaan. Yksilöllisen opinto-ohjauksen mahdollisuuksia käytettiin runsaasti ja opinto-ohjaajat olivat aika ajoin kiireisiä

opiskelijatapaamisten vuoksi. Opinto-ohjauksen vierailukäynnit ja kouluun järjestetyt vierailut toteutuivat suunnitellusti. Kaikki kolmannen vuoden opiskelijat osallistuivat Kampus-päivään 29.10., jolloin opiskelijat pystyivät vierailemaan heitä kiinnostavassa korkeasteen opiskelukohteessa.

Ryhmänohjaajat ovat seuranneet aktiivisesti oman ohjantaryhmänsä opiskelijoiden edistymistä ja käyneet henkilökohtaiset haastattelun jokaisen ryhmänsä opiskelijan kanssa ainakin kerran lukuvuoden aikana. Ryhmänohjausta ovat tukeneet hyvin vuositasotiimit, joissa on pohdittu vuositason opiskeluun liittyviä ongelmia. Aineenopettajat ovat ohjanneet opiskelijoita omien aineidensa opiskelussa. Rehtori ja apulaisrehtori ovat huolehtineet toiminnan koordinoinnista.

Uusien opiskelijoiden ryhmäytymistä on tuettu ryhmänohjaajan ryhmänohjaustunneilla sekä siten, että ro on opettanut omalle ryhmälleen yhden oman oppiaineensa kurssin heti ensimmäisessä jaksossa. Lisäksi ykkösvuoden opiskelijoille järjestettiin ryhmittäin koulusuunnistus heti ensimmäisenä koulupäivänä, ryhmäytymispäivä 25.8. sekä Garnevaalit-tervetuliaisjuhla 27.8. Tutoropiskelijat ovat olleet ykkösten tukena auttamassa kouluun sopeutumisessa sekä lukujärjestysten suunnittelussa.

7.2. Opiskelijahuolto

Yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä on työskennellyt seuraavalla kokoonpanolla: koulupsykologi, kuraattori, terveydenhoitaja, opinto-ohjaajat, erityisopettaja, yksi opettaja, turvallisuus- ja kiinteistökyseksistä vastaava opettaja sekä rehtori ryhmän vetäjänä. Ryhmänohjaajien tukena opiskelijoiden suorituksia ja poissaoloja seurasi opoista ja kuraattorista muodostuva SuPo-ryhmä.

Erityisopetusta on annettu joillekin oppimisvaikeuksista kärsiville opiskelijoille. Äidinkielenään muita kieliä puhuvia lukiolaisia on avustettu erityisopettajan johdolla, hyvin tuloksin. Tänäkin lukuvuonna on panostettu lukihäiriöiden löytämiseen ajoissa. Tätä tarkoitusta palveli kaikille ykkösvuositason opiskelijoille järjestetty lukiseulonta, jonka toteuttivat erityisopettaja ja koulupsykologi.

Kulunut lukuvuosi on ollut normaalin työteliäs opiskelijahuollossa. Lisäksi on keskusteltu tavallisista ongelmista, kuten poissaolot, puuttuvat suoritukset, stressaantuminen ja motivaatio-ongelmat. Varsinainen ongelmien käsittely opiskelija-asioissa on tapahtunut pääasiassa koulun ammattiauttajien voimin, mutta tarvittaessa on keskusteltu vanhempien kanssa ryhmänohjaajan ja/tai opinto-ohjaajan läsnäollessa. Opiskelijahuolto on toiminut aktiivisesti yhteydessä muihin paikallisiin saman alan toimijoihin ja opiskelijahuollon toimijat ovat kouluttautuneet aktiivisesti. Kehityskohteena on ollut tutortoiminta ja ykkösvuoden opiskelijoiden ryhmäyttäminen. Edellisen kouluterveyskyselyn tulokset saatiin keväällä ja paljastivat joitakin epäkohtia ja keskustelun aiheita koulussa. Esimerkiksi kiusaamista ei näytä esiintyvän ollenkaan tulosten mukaan mutta jostain syystä opiskelijoiden mielestä kiusaamiseen ei puututa - eli tätä teemaa tulee käsitellä seuraavana lukuvuonna.

Turvallisuusasioita on pidetty hyvin esillä koulussa. Poistumisharjoituksia on järjestetty tarkoituksella ja muutaman kerran saneerauksen yhteydessä aiheutui hälytys myös vahingossa. Turvallisuus- ja kiinteistöasioita on hoidettu yhdessä Kasavuoren koulun kanssa. Huolimatta koulukeskuksen saneerauksen aiheuttamista tilojen väliaikaisista sulkemisista, kiertoteistä, evakkoajasta Mäntymäellä ja muista hankaluuksista koulun turvallisuudesta on pystytty pitämään hyvin huolta.

8. Koulun toiminnan painotusalueet

Lukuvuosisuunnitelmassa 2015-16 otettiin tavoitteeksi seuraavat painotusalueet:

1) Oppimispolut

- Via economica -liiketalouspainotuksen kehittäminen lukiolle
- Uuden opetussuunnitelman tekeminen lukuvuoden aikana
- Uuden ops:n myötä kurssitarjonnan tarkastelu ja uusien mahdollisuuksien luominen opiskelijoille

Tavoitteena ollut Via economica -painotus muutti nimeään prosessin aikana Lukiolaisen bisneskouluksi. Tavoite toteutui jopa ennakoitua paremmin. Lukuvuoden aikana muodostui painotuksesta opetussuunnitelma, katu-uskottava sisältö ja markkinointimateriaali. Painotuksen keskeinen osa on opiskelijoiden lyhytkestoisia työtilaisuuksia välittävä yritys, GraniWorks. GraniWorks kehitti ja laajensi toimintaansa merkittävästi sekä suuntaa kohti uusia ulottuvuuksia, mm. start up -toimintaan. Bisneskoulun alustava markkinointi näyttää houkuttelleen jo uusia hakijoita Kauniaisten lukioon, koska hakemuksia tuli ensi lukuvuodeksi vajaat 700, mikä on noin 100 enemmän edellisvuoteen verrattuna.

Uusi opetussuunnitelma saatiin valmiiksi aikataulussaan intensiivisen ops-prosessin avulla. Lukion ops:n uusia elementtejä on ilmiöpohjaisuus ja teemaopinnot, jonka sivutuotteena syntyi seuraavan lukuvuoden ilmiöviikko. Ops tuo mukanaan muutoksia myös arvioinnin monipuolisuuteen, korostaa yhteisöllistä tekemistä ja vaatii entistä enemmän opiskelijan osallistamista. Paikallisen ops:n muista lukioista erottava väriläiskä on Lukiolaisen bisneskoulun osio.

Oppimispolkuihin vaikuttava opetusministerin tuntijakokokeilu lanseerattiin kevään aikana. Lukion opettajakunta oli kokeilun takana, joten koulu haki mukaan kokeiluun ja myös hyväksyttiin sinne 27 muun lukion ohella. Kokeilussa ensi elokuussa aloittavat lukiolaiset voivat valita vapaammin reaaliaineiden kurssinsa ja siten jättää enemmän tilaa esim. haluamilleen reaaliaineille, lukiolaisen bisneskoulun opinnoille, kielille ja taito- ja taideaineille.

Koulukeskuksen saneeraus käynnistyi ja edistyi hyvin lukuvuoden aikana. Tämä tuotti uudenlaisia oppimispolkuja, kun saneerauksen neljän vaiheen aikana aina osa koulun luokista oli suljettuna ja luokkatilat oli jaettu uudella tavalla. Lukion ykkösvuoden opiskelijat opiskelivat 2. ja 3. jakson aikana Mäntymäellä, lukuun ottamatta muutaman oppiaineen opiskelua. Mäntymäen evakkojakso onnistui hyvin opiskelijoiden osalta ja nähtävissä oli jopa positiivista vaikutusta ykkösten ryhmähengelle. Opettajien kannalta lukujärjestyksissä saattoi olla nopeita siirtymiä Kasavuoren ja Mäntymäen välillä mutta tämäkään ei tuottanut suurempia ongelmia.

2) Hyvinvointi ja turvallisuus

- koulun saneerauksen onnistunut läpivienti, opiskelijan turvallisuutta ja oppimisympäristön terveellisyyttä silmällä pitäen
- lukituksen uusiminen ja keskusradiojärjestelmän korjaus
- ensimmäisen vuositasen opiskelijoiden ryhmäytymisen tehostaminen
- koulupsykologin haastattelut ensimmäisen vuositasen opiskelijoille

Kasavuoren koulukeskuksen saneeraus valmistuu syyskuussa 2016. Tähän asti tavoite on toteutunut ja remontti on edistynyt turvallisesti ja eri vaiheet onnistuneesti sovittaen koulun normaaliin toimintaan. Lukituksen ja keskusradiojärjestelmän uusinta on vielä menossa. Terveellisen toimintaympäristön kannalta saneeraus on palvellut hyvin, koska samalla on

paljastunut joitakin uusia korjattavia kohteita kiinteistöstä. Näitä on korjattu sitä mukaa kuin niitä on tullut esille.

Ensimmäisen vuositason opiskelijoita on ryhmytetty enemmän kuin aiempina vuosina. Toimintaa ovat ohjanneet SuPo-ryhmän jäsenet ja toteuttajina ovat olleet opiskelijatutorit ja ryhmänohjaajat. Ryhmytymistä näyttää tukeneen myös ykkösten kahden jakson opiskelu Mäntymäellä ja ykkösissä vallitsee varsin hyvä ryhmähenki. Myös opiskelijakunnan hallitus ja GraniWorkin opiskelijahallitus ovat osallistuneet vahvasti koulun hengen luomiseen ja tuoneet oman panoksensa koulun yhteisten asioiden hoitamiseen.

Koulupsykologin haastattelut eivät toteutuneet suunnitellulla tavalla, koska työmäärä osoittautui liian suureksi. Opiskelijahuollon jäsenet tekivät kuitenkin hyvää työtä sekä ennakolta ehkäisevässä työssä että akuuttien asioiden hoitamisessa.

3) Teknologia ja yhteiskunta

- kestävän kehityksen huomioiminen alkavassa koulukeskuksen saneerauksessa
- Grani Green Power - kestävän kehityksen teknologiaan ja sen hyödyntämisen tähtäävän hankkeen suunnittelu ja toteuttaminen
- henkilökohtaisten päätelaitteiden käytön edistäminen oppimisessa, mm. oman laitteen käyttökoulutuksen järjestäminen kaikille ykkösvuoden opiskelijoille

Kestävää kehitystä on huomioitu mahdollisuuksien mukaan saneerauksen suunnittelussa ja toteutuksessa kuten kalusteiden ja materiaalien valinnassa, joskin arkkitehdin ja sisustusarkkitehtien näkemykset ovat olleet suunnittelun perustana. Uuden lisäosan kattorakenteisiin on asetettu valmiudet aurinkopaneelien kiinnittämiseksi sekä tarvittavien johtojen vetämiseksi. Aurinkopaneelien ja siihen liittyvän tekniikan hankintaa ei saatu mukaan saneerauksen suunnitelmiin eikä siihen ole saatu toistaiseksi ulkopuolista rahoitusta. Koulun aulatiloihin on alustavasti suunniteltu rakennettavan kestävän kehityksen hengessä mutta suunnittelu on toistaiseksi kesken.

Opiskelijat käyttävät kaikessa opiskelussa omaa päätelaitetta ja sähköisiä materiaaleja ja oppimisympäristöjä. Oma tietokonetta on käytetty entistä enemmän myös kokeiden tekemisessä ja muussa arvioinnissa. Ykkösvuoden opiskelijoiden tietoteknisiä valmiuksia nosti selvästi se, että lukuvuoden alussa järjestettiin kaikille onnistunut 5 oppitunnin mittainen perehdytys tietokoneen oppimiskäyttöön.

Teknologia ja yhteiskunta -aihekokonaisuus kuuluu olennaisena osana opetukseen, koska sähköisiä viestimiä ja sosiaalista mediaa käytetään jatkuvasti opetuksen havainnollistamisessa ja opetusmateriaalina. Tärkeä osa mediakasvatusta on ollut mediakriittisyys.

4) Valmistautuminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin

- tarveselvityksen tekeminen yo-saliin tarvittavasta sähköisestä ja tietoteknisestä infrastruktuurista syksyllä -15 sekä hankintojen ja asennusten tekeminen keväällä -16
- Abitti- järjestelmän ja NettiNiilojen käyttökoulutus opettajille
- valtakunnallisiin harjoituskokeisiin osallistuminen
- opiskelijoiden tutustuttaminen Abitti-järjestelmään harjoituskokeilla ja tuntitehtävillä

Ensimmäiset sähköiset yo-kokeet (maantiede, filosofia, saksa) ovat edessä syksyllä 2016. Liikuntasalin varustelu sähköisiä yo-kokeita varten liitettiin osaksi koulukeskuksen saneerausta, mistä aiheutui pientä viivästystä infrastruktuurin rakentamiseen. Valtakunnallinen harjoituskoe pidettiin kuitenkin onnistuneesti 6.4., tosin osittain väliaikaisella tekniikalla, ja YTL:n vaatima koetekniikan katastrofiharjoitus opettajien kanssa 27.5. Yo-sali saatiin siten valmiiksi ajoissa yo-kokeita ajatellen mutta harjoittelun kannalta se olisi ollut hyvä saada käyttöön jo aiemmin

keväällä. Abitti-järjestelmän kokeita on kuitenkin pystynyt harjoittelemaan kahden NettiNiilo -paketin avulla, joten opiskelijat ovat harjaantuneet sähköiseen yo-ympäristöön ajoissa. Tätä tukee myös se, että koulussa on hyvä kulttuuri muun sähköisen arvioinnin käytössä. Opiskelijan toiminta sähköisessä kokeessa on jokseenkin samanlaista riippumatta siitä, mitä koeympäristöä käytetään.

Lukuvuoden aikana opettajat vastasivat Opeka-kyselyyn, joka mittaa tietotekniikan opetuskäyttöä. Kyselyn mukaan Kauniaisten lukiossa ollaan valtakunnan keskitasoon verrattuna edellä tietokoneiden käytössä opetuksessa sekä sähköisen arvioinnin soveltamisessa.

5) Uuden opetussuunnitelman laatiminen

- resurssien ja työajan järjestäminen ops-työryhmälle sekä opettajille
- paikallisen opetussuunnitelman sovittaminen valtakunnallisiin perusteisiin, mm. Via economica -painotuksen sisällyttäminen ops:aan
- ilmiöpohjaisuuden kehittäminen koulun toiminnassa
- huoltajien ottaminen mukaan ops-työhön vanhempainiltojen ja vuorovaikutteisten sähköisten työkalujen avulla

Opetushallitus vahvisti lukion opetussuunnitelman perusteet vasta lokakuun lopussa 2015 ja uusien ops:ien tuli valmistua siten, että ne ovat valmiina koulun alkaessa 2016. Tätä varten lukuvuoden ajaksi varattiin opettajille yt-aikaa viikottain sekä jokaiseen jaksoon yksi ops-päivä tarvittavaa työskentelyä varten.

Työtä ohjasivat opetuspäällikkö ja rehtori. Ops-koordinoinnissa ja kirjoitustyössä toimi 6 opettajan ops-ryhmä. Opiskelijat ja huoltajat osallistuivat ops:n arvojen luomiseen sähköisen kyselyn avulla. Opettajat laativat omien oppiaineidensa opetussuunnitelmat ja suunnittelivat soveltavia kursseja omiin aineisiinsa, ilmiöviikolle sekä teemaopintoihin. Ops:n yhteiset osat kierrätettiin aina vuositasotiimeissä kommentoitavana ennen työryhmän editointia.

Opetussuunnitelma hyväksyttiin suomenkielisessä Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa toukokuussa. Ops saatiin tehtyä oman lukion näköiseksi ja toimivaksi, vaikka valtakunnallisen aikataulun kiire pakotti osaltaan hyvinkin tiiviiseen prosessiin. Joitakin opiskelijahuoltoon ym. liittyviä ops:n liitteitä (mm. tasa-arvosuunnitelman päivitys) laaditaan vasta seuraavan lukuvuoden kuluessa. Helpottamaan ops:n soveltamista käytäntöön alettiin suunnitella keskeisistä ops-kohdista tehtyä helpotajuuksia sarjakuvaa. Sarjakuvan piirtäjäksi valittiin lukion opiskelija, joka on hyvä piirtäjä.

Sähköisen avoimen ops-alustan käyttö jäi vielä ajanpuutteen takia tekemättä mutta se voidaan toteuttaa seuraavan lukuvuoden aikana käyttämällä perusopetuksen ops-työkalua.

Opetussuunnitelmatyön osana oli Lukiolaisen bisneskoulu -painotuksen kehittäminen ja valmistelu siten, että painotus voidaan aloittaa seuraavan ikäluokan aloittaessa elokuussa 2016. Painotuksen suunnittelussa ja samalla GraniWorks -yrityksen profiloinnissa oli mukana konsultti Maria Sipilä. Vahva panos työssä oli myös GraniWorksin opiskelijahallituksella, joten opiskelijoiden kädenjälki näkyy hyvin tässä osassa opetussuunnitelmaa. Lukiolaisen bisneskoulun kehittäminen onnistui jopa yli odotusten ja sen markkina-arvo alkoi näkyä jo yhteishaun hakutuloksissa, Kauniaisten lukio kasvatti selvästi suosiotaan hakukohteena.

Uuden opetussuunnitelman uusia ulottuvuuksia ovat teemaopinnot ja ilmiöpohjaisuus, joilla tavoitellaan opiskelijoiden ajattelun kehittämistä yli oppiainerajojen sekä eri aineiden opettajien yhteistyön laajentamista. Työyhteisö päätti toteuttaa ilmiöpohjaisuutta seuraavan lukuvuoden aikana järjestettävän ilmiöviikon kautta. Ilmiöviikkoa varten tehtiin suunnitelmat kurseista, joista jokainen opiskelija voi valita yhden intensiivikurssin viikon ajaksi. Teemaopintoja suunniteltiin

myös uusiksi soveltaviksi kursseiksi, joita voidaan toteuttaa normaalien jaksojen aikana. Teemaopintojen johtoajatuksia on, että kurssien oppisisällöt sisältävät eri oppiaineiden näkökulmia ja kursseja opettaa siten kaksi tai useampi eri aineiden opettajaa.

9. Koulun toiminnallisten tavoitteiden arviointi

9.1. Työyhteisön kehittämistavoitteet

Oppiva organisaatio –ajattelu, jaettu johtajuus ja yhteisöllinen toimintatapa ovat olleet lukion toiminnan suunnittelussa koko ajan lähtökohtana. Tähän perustuen opettajien tiimeille ja soluille on jaettu kehitystehtäviä ja oikeus asettaa omia tavoitteitaan. Tiimit ja solut ovat toimineet hyvin omilla sektoreillaan. Lisäksi erityistehtäviä ja tva-lisiä jakamalla on ohjattu koulun työnjakoa tarkoituksenmukaisesti kohtiin.

Lukuvuoden ajalle uudistettu tiimijärjestelmä pienempine ‘soluineen’ näyttää tehostaneen toimintaa ja nopeuttaneen reagointia tarvittaviin muutoksiin. Lukiolaisen bisneskoulun ympärillä tapahtunut kehitystoiminta konsultin johdolla ja muut nopeat kehitystoimet johtivat siihen, että tiedotus-, markkinointi- ja some -tiimit eivät olleet täysin selvillä omista sektoreistaan ja päällekkäisyyksiä esiintyi. Seuraavalle lukuvuodelle selkiytetään tätä kenttää uudella ryhmityksellä.

Lukion työyhteisössä on onnistuttu jaetun johtajuuden ja yhteisöllisyyden periaatteiden soveltamisessa, mikä näkyy hyvänä yhteishenkenä työhön suhtautumisessa, koulutustilaisuuksissa ja kokouksissa. Työyhteisö on esiintynyt hyvin yhtenäisenä esim. koulukiinteistöjen tulevaisuutta käsittelevissä asioissa. Opiskelijakunnan hallitus sekä GraniWorksin opiskelijahallitus ovat toimineet hyvässä yhteistyössä opettajakunnan kanssa ja osallisuus on siten toteutunut. Toiminnan laatua ja yhteistyötä voi toki vielä kehittää.

Edellisessä lukuvuosiarvioinnissa todettiin puutteita sekä sisäisessä että ulkoisessa tiedotuksessa. Työyhteisön sisäistä tiedotusta on kehitetty rehtorin viikkotiedotteella, jonka lisäksi maanantaipalaverit ja ryhmänohjaustiedote keskiviikkoisin ovat pitäneet työyhteisön entistä paremmin ajan tasalla. Ulkoisessa tiedotuksen tueksi saatiin uudistetut, yleisilmeeltään onnistuneet kotisivut käyttöön keväällä. Myös Facebook-sivut ovat toimineet ja päivittyneet hienosti. GraniWorksin markkinointi on tuonut koululle positiivista näkyvyyttä.

9.2. Oppimisprosessin kehittämiseen liittyvät tavoitteet

Opiskelijoiden opiskelutaitoja on kehitetty monipuolisten opiskelumenetelmien avulla ja arviontimenetelmien kehityksen kautta. Tutkivan oppimisen periaatteita on pyritty noudattamaan siihen sopivissa oppimistilanteissa, esim. kokeellista työskentelyä on suosittu luonnontieteissä. Oppimista on tuettu useissa oppiaineissa opintokäynneillä ja -retkillä, joita on ollut merkittävä määrä. Erityisesti matemaattisissa aineissa on otettu käyttöön uusia toimintatapoja ja kehitetty opiskelijan itsesääntöistä oppimista, hyödyntäen sähköisiä oppimisympäristöjä.

Tietotekniikan käyttö opetuksessa ja oppimisen tukena on vakiintunut opiskelijoiden omien päätelaitteiden myötä. Käytössä ovat laajalti esim. Moodle, Google Apps for Education, Edmodo ja monet muut sovellukset. E-kirjojen käytöstä tehtiin sopimus keväällä eOpin kanssa, mikä mahdollistaa opiskelijoille edullisten e-kirjojen käytön monissa oppiaineissa. Opettajat ovat kehittyneet nopeasti myös tietotekniikan käytössä opetuksen arvioinnissa. Esimerkiksi arviointipäivän osana tehdään usein jokin osio tietokoneella käyttäen jotakin sähköisen arvionnin työkalua, kuten Google Formia, Edmodoa tai Moodlea. Abittia, joka on sähköisten yo-kirjoitusten harjoittelualusta, on otettu käyttöön lukuvuoden aikana NettiNiilo-sovelluksien avulla.

Opeka-kyselyn tulokset osoittavat Kauniaisten lukion olevan edellä valtakunnallista keskitasoa tietotekniikan käytössä opetuksessa.

Opiskelijan oman opiskelun suunnittelua ja arviointia on tuettu oppiaineiden opetuksessa. Itsenäisten kurssien suoritukset ovat yleisiä ja suoritusten käytännöt vakiintuneet mm. verkko-opiskelun avulla, mikä on tukenut opiskelijoiden oman työn suunnittelua ja itseohjautuvuutta.

10. Tiimit osana lukion toimintaa lukuvuonna 2015-16

Tiimitoiminta on toteuttanut jaetun johtajuuden ja osallisuuden periaatteita Kauniaisten lukiossa. Ajatuksena on, että kunkin vuositason ryhmänohjaajista koostuvat vuositasotiimit vastaavat koulun ydinprosessin toteutumisesta; kasvun ja oppimisen tukemisesta. Teematiimien ja -solujen suuntaus on enemmän tulevaisuustyön yhteydessä määriteltyjen tukiprosessien toteuttaminen. Tiimit asettavat itse tavoitteensa ja määrittävät keinot niiden saavuttamiseksi.

Tiimien toiminta on vastannut asetettuja tavoitteita. Vuositasotiimien toiminta liittyy kiinteästi kunkin vuositason asioiden hoitamiseen ja toimenkuvat ovat selkeitä. Tehtävät liittyvät tiukasti lukio-opintojen vaiheeseen ja kukin vuositaso on vuorollaan vastuussa jonkun koulun tradition järjestämisestä. Lisäksi tiimien toimenkuvaan kuuluu vuositasolle ajankohtainen ohjaus- ja kasvatustyö. Vuositasotiimit ovat selvinneet tehtävistään keskimäärin kiitettävästi, vaikka perinteisten traditioiden kuten penkkareiden koordinoinnissa on haasteensa.

Teematiimien ja -solujen tarkoitus on olla vaihtuvia jäseniltään ja tiimien toimenkuvia voidaan säätää helpommin kuin vuositasotiimejä tilanteen niin vaatiessa. Ongelmana teematiimeissä on tiimien vaikeasti mitoitettava työmäärä toisiinsa verrattuna. Joinakin vuosina tapahtuu yllättäviä käännteitä, kuten tänä lukuvuonna työvoiman jako ei vastannut täysin tiedotuksen, sosiaalisen median ja markkinoinnin tarpeita. Tavoitteet toteutuivat mutta osin ne tapahtuivat tiimirajojen yli. Muilta osin tämän lukuvuoden tiimirakenteen solumalli vastasi tarpeisiin, mitkä nousivat esille edellisen vuoden arvioinnin perusteella.

Kauniaisten lukion johtoryhmään on kuulunut lukuvuoden 2015-16 aikana seitsemän jäsentä: rehtori, apulaisrehtori, kolme vuositasotiimien edustajaa, oppilaskunnan ohjaaja ja opinto-ohjaaja. Johtoryhmä on käsitellyt ajankohtaisia kysymyksiä ja muodostanut siten lukion linjaa yhdessä rehtorin kanssa. Johtoryhmä on valmistellut asioita opettajainkokouksia ja lukion omia koulutuksia varten sekä nostanut asioita tiimeistä yhteiseen käsittelyyn. Johtoryhmän toimintaa on terävöitetty lukuvuoden aikana ja lisätty ryhmän päätösvaltaa. Toiminnan profiloiminen ja tehostaminen jatkuu seuraavana lukuvuonna.

11. Yhteenvetoa

Opettajien lukuvuosiarviointia käsitelleen koulutuspäivän 25.5. ja tiimien lukuvuosiarviointien pohjalta nousee seuraavia aiheita kehitettäväksi jatkossa:

- tiimirakenteen kehittäminen vastaamaan taas paremmin seuraavan lukuvuoden tarpeita ja ehkä myös joustavuuden kehittäminen
- opettajien yt-ajan käyttö on ollut ops-vuoden, sähköisten yo-kirjoitusten ja saneerauksesta johtuneiden muutosten takia aivan ylärajalla, mikä on syytä tiedostaa seuraavan vuoden tavoitteita määrittäessä
- tiedotus / sosiaalinen media / markkinointi: opettajien työpanos ja opiskelijoiden käyttö näissä tehtävissä
- Lukiolaisen bisneskoulun käynnistäminen ja ylläpito sekä tarvittavien tukirakenteiden ja resurssien järjestäminen

- taloustilanteen rajoista huolimatta laadukkaan koulun ylläpito ja kehitystoiminnan turvaaminen
- teemaopintojen ja ilmiöpohjaisuuden toteuttaminen onnistuneesti

Koulu on onnistunut hyvin tärkeimmissä tavoitteissaan. Tähän listaan kuuluvat mm.

- uuden opetussuunnitelman tekeminen yhteisöllisenä prosessina
- valmistautuminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin
- sähköisten oppimateriaalien käyttö sekä sähköisen arvioinnin soveltamien kurssiarvioinnin osana
- työyhteisön omat koulutukset
- yhtenäisesti toimiva työyhteisö
- kansainvälinen toiminta, joka on koulun kokoon nähden erittäin laajaa
- sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen kehittäminen sekä markkinoinnin tehostaminen
- hyvä yhteistyö Gymnasiet Grankulla samskolan kanssa, mukaan lukien onnistunut Kenian-kurssi sekä luokkatandem-opetuksen jatkaminen
- GraniWorksin toiminnan nopea kasvu ja Lukiolaisen bisneskoulun kehittäminen
- 118 ylioppilaan valmistuminen ilman reputtajia, vain 2 opiskelijaa jatkaa neljännelle opiskeluvuodelle